

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نکات مهم و پرتکرار

متون فقه ۲

ویژه دانشجویان دانشگاه پیام نور

- ۱- ازدواج **مستحب موکّد** است و هر کس ازدواج کند **نیمی** از دین خود را حفظ کرده است.
- ۲- ازدواج برای کسی که امکان انجام آن را دارد و در صورتی که ازدواج نکند، ترس از قرار گرفتن در گناه را ندارد، **مستحب موکّد** می باشد و اگر ترس قرار گرفتن در گناه را داشته باشد بر او **واجب** است.
- ۳- **ازدواج** پس از مسلمان بودن، بزرگ ترین فایده را برای انسان دارد.
- ۴- پیامبر (ص) فرموده است با دختر باکره ازدواج کنید چون **فرزند بیشتری به دنیا آورده، دهانشان خشبوتر است و شیر زیادی دارند**.
- ۵- **جایز است** که مرد به صورت زنی که قصد ازدواج با او را دارد نگاه کند، هر چند بی اجازه باشد بلکه مستحب است که مرد به زن نگاه کند تا جهالت وی برطرف شود.
- ۶- **حرام است** که زن به مرد نامحرم نگاه کند و صدایش را بشنود مگر در حالت ضرورت مثل معامله، معالجه و ...
- ۷- (عزل) ریختن منی خارج از رحم زوجه ی آزاد **جایز نیست** مگر آنکه شرط نشده باشد. اگر در این مورد حکم به حرمت شود باید دیه نطفه به زوجه داده شود که ۱۰ دینار است.
- ۸- اگر مرد با دختر زیر ۹ سال نزدیکی کند و موجب افزایش او شود، آن زن بر مرد **حرام دایمی** می شود.
نکته: جایز نیست که مرد بر زنی دخول کند که نه سال قمری را تمام نکرده است.
- ۹- مقدم شدن ایجاب بر قبول **شرط نیست** همچنین شرط نیست **قبول به لفظ ایجاب باشد**.
نکته: مقصود از (بَلْفَظَه) در عبارت (و لا یشرط تقدیم الایجاب و لا القبول بلفظه)، در خصوص صیغه عقد ← به لفظ ایجاب باشد.
- ۱۰- بنابر عبارت کتاب لعمه، ایجاب و قبول در عقد ازدواج به غیر عربی (فارسی و) در صورت توان انعقاد عقد به عربی، **جایز نیست**.
- ۱۱- عاقد باید کامل باشد، عقد مست باطل است هر چند بعداً اجازه دهد.
- ۱۲- **مطلقاً "جایز است"** که زن عهده دار اجرای عقد نکاح از سوی خود و دیگری شده و ایجاب و قبول آن را انجام دهد و اختلاف نظری میان فقهای شیعه وجود ندارد.
- ۱۳- حضور دو شاهد در **نکاح دائم** شرط نیست. حضور ولی دختر رشید نیز در نکاح **لازم نیست** گرچه بهتر است باشد.
نکته: شاهد گرفتن در هنگام عقد ازدواج مستحب است.
- ۱۴- در نکاح فقط این افراد ولایت دارند ← پدر، جد پدری هر چه بالاتر رود، ولی، حاکم، وصی پدر یا جد پدری.
- ۱۵- **شرط خیار** در مهریه صحیح است اما شرط خیار ضمن **عقد نکاح** جایز نیست و خیار در نکاح باعث **بطلان عقد** است.
- ۱۶- و لا یزوجها الوکیل من نفسه الا اذنت فیه عموماً "أو خصوصاً" ← وکیل نمی تواند زن را به عقد خودش در آورد مگر با اجازه موکل به صورت عام یا خاص.
- ۱۷- باتوجه به حدیث امام باقر (ع)، نکاح فردی که مادرش او را به عقد شخصی در آورده در حالی که او غایب بوده است **جایز است و زوج می تواند آن را قبول یا رد کند**.
- ۱۸- (لو ادعی زوجیه امرأه فصدقته حکم) اگر مردی ادعا کند شوهر زنی است و آن زن او را تصدیق کند حکم به عقد می شود و از هم ارث می برند.